

ESTILS

Despertar-se dins d'una closca de neu

La Molina acull aquest cap de setmana una trobada d'aficionats a aquestes construccions, la majoria escoltes i excursionistes

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

No cal ser a Groenlàndia per dormir dins d'un iglú. Desenes de persones ho faran aquesta nit molt més a prop, a la Molina. És on l'Associació de Constructors d'Iglús de Catalunya celebra aquest cap de setmana la seva trobada anual. Seran dos dies de baixes temperatures i prodigis arquitectònics sobre un llit blanc. Els que hi participin hauran de demostrar la seva perícia alhora d'aixecar voltes de neu prou estables per poder-hi passar la nit a sota. Pau Valls, que és qui va fundar l'associació i de la qual va ser president fins fa dos anys, explica que l'acte vol "visibilitzar" una activitat que fa desenes d'anys que es realitza a Catalunya però que, assegura, "és com la pesca submarina": com que es fa en entorns poc concorreguts molta gent la desconeix.

"Hi ha moltes maneres de fer un iglú -afirma Valls-. Nosaltres ensemyem un procediment semblant al que fan els inuits [el més majoritari dels pobles esquimals]". L'expresident de l'Associació de Constructors d'Iglús de Catalunya explica que per crear aquest refugi blanc no són necessàries gaires eines; això sí, avisa que cal anar sobre el terreny, trepitjar neu i experimentar, perquè no n'hi ha prou de visionar tutorials a la xarxa. Els que vulguin iniciar-s'hi hauran

de disposar de pales, serres i guants, a més d'anar vestits per suportar les temperatures sota zero amb què es trobaran a la muntanya.

Activitat familiar

Malgrat que les condicions puguin ser dures, Valls desvincula la construcció d'iglús de "qualsevol activitat extrema o de supervivència". A l'associació la conceben com una cosa lúdica i familiar, a més de "senzilla, ecològica i austera". Són molts els que van començar a construir iglús de petits, com el Joërg Butterfass, un enginyer alemany que s'autodefineix com un "addicte a la neu" i que, cada any, i ja en fa més de 10, participa a la trobada anual organitzada per l'associació. "La meua primera experiència en la construcció d'iglús va ser als anys 70 -explica Butterfass a l'ARA-. Va ser el meu pare qui ens va ensenyar, als seus fills, a construir cases de neu de veritat".

Les condicions que es troba a Catalunya són molt diferents de les que ofereixen les muntanyes bavareses d'on és originari. Tot i així, s'hi adapta i fa servir alguns trucs perquè la neu estigui en les condicions òptimes per construir iglús estables. Valls assenyala que l'ideal és trobar neu dura, i Butterfass afegeix: "Amb neu pols també és possible construir un iglú. Només s'ha de compactar la neu d'una determinada manera i donar-li una mica de temps perquè s'endureixi. Després d'uns 30 minuts, ja es pot tallar i utilitzar-la". Valls continua ex-

En aquesta sèrie de fotos podem veure la imatge nocturna d'una plantada d'iglús, el procés de construcció (també en la foto petita de sota), una imatge interior i una plantada amb llum de dia.

ASSOCIACIÓ DE CONSTRUCTORS
D'IGLÚS DE CATALUNYA

plicant el procediment: “Es tracta d'anar tallant blocs i anar-los posant com si formessin una espiral”.

Aquests petits refugis de neu demanen un treball en equip que acostumen a fer grups de fins a 6 persones. Un equip ja iniciat d'unes 4 o 5 persones pot trigar entre 2 i 3 hores a aixecar aquest habitatge emblanquinat, un de prou gros com per dormir-hi tots. “L'iglú és un prodigi d'equilibri”, assegura Valls, i afegeix que fa 33 anys que en construeix, però tot i així segueix patint cada vegada per si s'enfonsa.

Escoltes i excursionistes

Valls rememora els seus inicis i els de l'associació. En el seu cas va començar sent escolta, i l'associació la va fundar ara fa 20 anys amb altres amics vinculats a l'escoltisme i els esplais. El perfil majoritari de la gent que participa en les seves activitats és aquest: escoltes i persones vinculades als esplais i els centres excursionistes que volen mirar-se la muntanya i la neu des d'una perspectiva diferent. Actualment, a l'associació hi tenen socis d'arreu, fins i tot de zones tan poc avesades a la neu com Sant Quirze del Vallès, Mataró i Salt.

A més de la trobada anual, anomenada Ohmamiglú, l'Associació de Constructores d'Iglús de Catalunya també organitza el que anomenen Matinals de Pràctiques, uns tallers intensius en què monitors voluntaris ensenyen, en un matí, a fer les construccions dels inuits. “Es revisen les

eines i es repassen els errors més freqüents”, explica el promotor de l'associació. Han fet tallers d'aquest tipus a la Vall de Núria, però també a Andorra i França.

Aïllant del so i del fred

Els que participin avui en la trobada podran explicar com és pernoctar sobre un mantell blanc. Valls ho fa almenys un cop a l'any des d'en fa 30 i sovint l'acompanya la família. “Dormir en un iglú és màgic –confessa–, perquè la llum exterior es filtra i agafa un to blavós. És bonic de veure. Pots veure la lluna plena, si n'hi ha, perquè la llum de la lluna també travessa l'iglú”.

Al contrari del que podríem pensar, alguns dels que ho han provat asseguren que a l'iglú no es passa gaire fred. “Com que les parets d'un iglú són un aïllant perfecte, podem sobreviure fins i tot amb temperatures molt baixes a fora”, assegura Butterfass. Valls assenyala que a l'iglú pot haver-hi uns 15 graus de diferència respecte de l'exterior i afegeix que les nits fredes són ideals per dormir-hi, ja que amb temperatures altes pot començar a gotejar. Si la construcció es conserva bé, la calma nocturna pot ser total. “L'iglú és un aïllant molt potent del so –afirma Valls–, quan hi ets tens molt de silenci. Quan parles, la veu se sent diferent, perquè les parets absorbeixen el so”.

La trobada anual de constructores d'iglús, segons indiquen fonts de l'associació, acostuma a reunir unes 200

Visibilitzar
Es vol donar a conèixer una activitat que ja fa anys que es practica a Catalunya

Màgic
Dins, la llum és blavosa, el so de fora quasi no se sent i l'interior és diferent

persones, que planten a la neu uns 40 habitatges blancs. Enguany, però, l'acte no serà tan multitudinari; la falta de neu dels últims dies ha desincentivat les inscripcions. L'organització ha previst dues zones en funció de les condicions que hi hagi aquest matí: la del Clot de l'Hospital, si finalment ha nevat prou, o la del Pedró, on l'estació els facilitarà una zona innivada.

Els primers treballs amb les serres i les pales començaran a les 9 del matí en una trobada que, enguany, també vol commemorar el 30è aniversari del coronament de l'Everest per part de l'alpinista català Òscar Cadiach. Les activitats del cap de setmana també inclouen un sopar de barba-coa sobre la neu i una visita als iglús, diumenge, oberta a tothom que s'hi vulgui acostar.

La Molina és un dels llocs on les closques de neu d'aquests escoltes i excursionistes tenen més ressò. “S'han de fer els iglús en els llocs on s'acosta la gent a tocar neu”, afirma Valls. L'associació n'ha construït també a Núria, Vallter, el coll de Pal i el de Pimorent. Els aficionats volen popularitzar una manera de viure la neu en contacte amb la natura i sense haver de pagar forfet. “El que més m'agrada de fer un iglú –explica Butterfass– és la possibilitat de construir un refugi amb eines simples en el punt més fred de l'hivern i sense necessitat d'alta tecnologia, tornant a les arrels. A més, és satisfactori complir un repte que la majoria de la gent no és capaç de fer”.

Què cal per construir un iglú?

● Anar ben equipat

S'ha de portar un pantalló d'esquí, un anorac per mantenir-se calent i calçat adequat per a la neu. A més, també cal dur gorra, ulleres de sol i protecció solar. S'ha d'anar proveït de roba de recanvi, per si de cas en feinejar caiem a la neu i quedem xops.

● Eines senzilles

Es pot aixecar una volta de neu amb pales, serres i guants. Hi ha serres adaptades perquè els infants també puguin participar en l'activitat.

● Neu

Sobretot, esclar, per construir un iglú cal neu. És òptim que sigui neu dura, tot i que si no en trobem d'aquest tipus també se'n poden condicionar d'altres.

